

ANUL VI NR. 14 (225)

6-12 APRILIE 1994

12 PAGINI • 275 LEI

A PLECAT, DAR NU S-A PLECAT!

Știam că se lupta din greu cu boala, cu durerile atroce ce i se cuibăriseră perfide în trup. Știam dar nu credeam - și parcă nu ne vine să credem nici acum - că moartea necruțătoare ni-l va răpi atât de repede. Nu credeam să îndrăznească!

Prea ne obișnuisem să-l vedem drept, neclintit în bătaia vânturilor. Prea ne deprinsesem să aflăm la el cuvântul de îmbărbătare și limpezire ori de câte ori ne încercam slăbiciunile și îndoielile. Prea îl știam onest și loial în bărbăteasca-i demnitate de oștean pentru a putea crede că se va da bătut. Și nici nu s-a dat. Moartea l-a secerat dar nu l-a putut învinge.

A plecat în neștiință fără să se plece, tot drept și neînfricat cum îl știam de o viață!
Fiindcă generalul locotenent Gușă Ștefan a fost și rămâne, pentru toți care l-am

Continuare în pagina a 3-a

A PLECAT, DAR NU S-A PLECAT!

colaboratori și prieteni, fără a abdica nici o clipă de la exigență.
Fiecare întâlnire cu el era un regal de scăpărătoare veră și de caldă omenie. Nu cred că există vreun oștean care - indiferent de grad sau funcție - să fi lucrat sub conducerea lui și să nu-i poarte o reală și afectuoasă admirație. După cum nu cred să fie vreunul din colegii săi de generație, dintre camarazi săi de arme care să nu-i datoreze ceva: un sfat, un îndemn, o încurajare sau un ajutor concret dat la nevoie.

Așa era Gușă Ștefan - un general cu suflet de soldat, care n-a uitat niciodată de unde a plecat. Dacă ar trebui să aleg un cuvânt, unul singur, spre a-l defini, cuvântul acela ar fi generozitate. Căci - depun solemn mărturie, ca unul care s-a bucurat de prietenia lui peste 25 de ani - că n-am întâlnit om mai altruist și mai dezinteresat în generozitatea lui ca Ștefan Gușă. Nimic la el nu era contrafăcut, era funciarmente generos fără a face vreun efort pentru asta. Totul de la el venea simplu, firesc: gânduri, gesturi, cuvinte, fapte - cu o naturalețe și o sinceritate dezarmante. De aceea nu te puteai supăra nici atunci când te mustra.

Această sinceritate, această directețe în comportament și exprimare care i-au făcut atâția prieteni, i-au adus omului Gușă Ștefan și destule necazuri. Pentru că nu toți agreează o opinie rostită franc, fără menajamente. Și el știa toate acestea dar nici o clipă nu i-a trecut prin minte să-și disimuleze părerile sau opțiunile.

Nu-i plăceau cuvintele mari și-i era străină setea de putere. Credea în Dumnezeu și în datorie. A probat aceste trăsături de caracter într-un moment de răscruce al istoriei neamului românesc atunci, la revoluția din 1989, când, prin opoziția sa decisivă față de orice intervenție armată străină în desfășurarea evenimentelor, generalul locotenent Gușă Ștefan a intrat definitiv în istorie!

Nimeni din cei care vor încerca a scrie istoria contemporană a României nu va putea face abstracție de importanța aceluia gest în care s-au îngemănat deopotrivă suprema iubire de patrie cu asumarea unui destin personal tragic. Cu cât va trece timpul, vom pătrunde tot mai adânc semnificația aceluia gest de superbă neaplecarea în fața potrivniciei sorții.

De aceea, acum, la trecerea sa în nemurire, fi datorăm generalului Gușă Ștefan o pioasă plecaciune de mulțumire.

Să-i fie somnul lin!

Colonel LEON CRISTIAN

"Rămâi cu bine, generale Gușă, căci țara va rămâne cum ai iubit-o tu!"

Luni, la prânz, generalul-locotenent Ștefan Gușă fi spunea șefului Marelui Stat Major că nu va muri. Peste numai o oră și jumătate părăsea, numai cu trupul, această lume.

Peste două zile, în Rotonda Eroilor din cimitirul militar Ghencea, Capitala și-a luat rămas bun de la el.

A fost înmormântat, așa cum a voit, în satul natal, Spătaru, din județul Buzău. Un sat care n-a avut biserică până nu s-a întors el comandant de armată, aproape de casă. Între zidurile ei tencuite, dar nefinisate și clopotul de bronz pe care scrie: "Donat de familia Ștefan Gușă", în curtea încă lipsită de flori, a

Urmare din pagina 1

cunoscut, un simbol viu al cinstei și onoarei militare ireproșabile. S-a ridicat numai și numai prin propriile merite, urcând în ierarhia oștirii recunoscut ca nimeni altul din generația noastră.

A fost mare nu atât prin înălțimea rangurilor și demnităților la care a accedat, cât prin recunoașterea și dragostea pe care a știut să le inspire celor din jur. Căci avea harul, acela rarisim, să-și facă din subordonați

CELE ȘAPTE ZILE ALE GENERALULUI GUȘĂ ȘTEFAN

Ruleta rusească este un joc cumpil. Introduci în butoișul unui "Colt" cartuș oarbe și unul singur bun. Rotești încercător la întâmplare; armezi, duci pistolul la tâmp și apeși pe trăgaci. Nu știi dacă vei rămâne la viață sau vei muri.

Din cei 54 de ani pe care generalul Gușă Ștefan i-a adunat cu trudă într-un destin excepție, câteva zile - șapte! - l-au propulsat în istoria României. Între 17 și 23 decembrie 1989, a fost pus în situația de a lua hotărâri de o importanță fără precedent pentru țara noastră și pentru propria sa viață. Era vreme unei uriașe schimbări, care, întâmplător sau nu, a început prin a-l pune la îndoaială nu doar pe Ceaușescu, ci tot ce are românul mai sfârșit țară și armata le-a iubit fără margini. Pentru ele și-a riscat viața, în fiecare din cele șap

te zile, la o partidă de ruletă rusească.

Pe 17 decembrie, a ajuns la Timișoara, și în oraș se trăgea. Cine și de ce declanșat evenimentele constituie (încă) o enigmă pe care va trebui să o dezlege istoria. Dar el a osit, totuși, la timp pentru a opri ceea ce sese planificat să devină un masacru. Într-un regim care agoniza și furia mulțimii eșite în stradă, gândul său lucid a separat temeritatea țării de interesele autocratului său emporar. "Am evitat un dezastru - mi-a spus - recuperând tancurile ajunse în mâinile răsculaților Timișoarei, dar n-am executat ordinele de reprimare și nici pe acela de a-i aresta pe cei din clădirea "Pereți". Pe 20 decembrie, s-a dus la ELBA. Dumnezeu și spiritul țărânului din sine "Toată viața mea m-am considerat un

țaran") au învins. A retras armata în cazărmi. Pe 20 decembrie, Timișoara era un oraș liber.

Pe 21, seara, unii "s-au grăbit să ia avionul spre București. Am avut, o clipă, impresia că vor să facă din mine răspunzătorul pentru ceea ce făcuseră alții. Dar m-a sunat Milea: «Ștefane, rămâi acolo și - mai ales - al griji de tine!» Am rămas. Abia a doua zi, după ce am aflat vestea morții sale, m-am considerat dezlegat și am plecat la București..."

Apoi, a urmat vestita "noapte a generalilor". Se pune problema unui ajutor militar pentru lichidarea misterioșilor teroriști. "Mi s-a spus că mor oameni. Dar m-am gândit că și eu murit când am mai avut trupe străine în țară. Și am refuzat. Poate am greșit. Poate am fost prea categoric...". Poate fi acuzat un om când întreaga istorie a neamului apasă pe umerii săi?

Am purtat câteva convorbiri cu generalul Gușă Ștefan. Ultima - chiar înainte de plecarea la Viena. Era grav bolnav, dar m-a rugat să nu scriu. Acum, mă consider dezlegat de acel legământ. Unii ziaristi, care scormonesc în murdării, nu s-au dat în lături să-i sară pe geam, în spital, pentru a câștiga parale din grozăvia suferinței sale. Ultimele trei luni din viață, a stat întins pe spate și complet nemișcat. Însă mințile și voința i-au fost lucide și puternice. Iși strângea pumnii: "Dumnezeu m-a mai ajutat. Eu simt că nu mai am putere. Dar poate fmi va da El și voi ieși și de data aceasta la un liman". L-am întrebat de unde l se trage. "Poate, dar nu sunt sigur, de la aceea cafea. După ce am băut-o, m-am simțit tot timpul rău. Pe 30

doză fete, a fost coborât în criptă. Niciodată n-am văzut atâția ostași cu lacrimile și roind pe obraji. Muzica întona marșul funebru, armele batalionului de onoare au tras salvele ultimului omagiu, aviația l-a salutat din văzduh, iar clopotul pe care este gravat numele său a bătut a jale.

Astfel a trecut apa Styxului unul dintre cel mai nedreptățiți și iubiți generali ai armatei române. Peste o jumătate de oră, mormântul li devenise un munte de flori. (G.V.)

Asociația Națională a Veteranilor de război, în numele tuturor veteranilor și văduvelor de război, deplânge cu profundă durere trecerea prematură în neființă a mai tânărului camarad și brav oștean, mândrie a armatei române postbelice, general-locotenent GUȘĂ ȘTEFAN. Fie-i țărâna ușoară!

Cadrele militare din rezervă și retragere, filiala județului Bihor, își exprimă profunda compasiune pentru greaua pierdere a generalului-locotenent GUȘĂ ȘTEFAN și transmit sincere condoleanțe familiei îndurerate.

decembrie 1989, seara, m-am întâlnit cu al mei la Predeal și nu mă mai recunoșteam. Am ieșit anul trecut din spital. Am mințit că mă simt bine și am plecat în aplicație. Dar mi-a fost tot mai rău. Am fost, o săptămână, pentru investigații, la o clinică din Paris. Mi-au sosit analizele de la Viena. Dumnezeu, cu ce am greșit? Nu pot să reproșez nimic nimănui, nici lui Spiroiu, nici medicilor. Pe ceilalți, i-am iertat pe toți".

La ultima întâlnire, plămânii îl ardeau. Avea 40 de grade temperatură, dar a spus ce am scris: "Pe unde te vei duce, spune-le tuturor să țină cel mai mult dintre toate la armata română, că eu mă simt bine și că fi iubesc..."

Viața generalului Gușă Ștefan s-a jucat la ruleta rusească de mai multe ori. Ceaușescu, dacă mai trăia, putea să-l condamne la moarte. Noua putere putea să-l trimită la închisoare. Cei cărora nu le-au ieșit socoteliile, în decembrie 1989, au dezlănțuit împotriva sa o virulentă campanie de presă. Ziarele de scandal s-au hrănit din suferințele sale. Străinii l-au apreciat. Revoluționarii l-au înțeles. Armata l-a adulat.

Vrem sau nu, generalul Gușă Ștefan a intrat în istorie. Mulți cred că a dus în pământ soluția enigmatelor din decembrie 1989. Eu cred că, dimpotrivă, a fost un om ca noi toți, care și-a transformat trecerea pe pământ într-o lecție de demnitate.

Locotenent-colonel
GEORGE VASILE

În loc de omagiu

Adio, nea Fane! vei rămâne însă tot timpul cu noi și de-a pururi cu țara pe care ai iubit-o atât de mult. Românii nu au fost niciodată și nici nu vor fi călăi, iar dacă se va întâmpla așa, să dormi liniștit, nu vor scăpa niciodată de propriul lor satâr, iar dacă se va întâmpla aceasta, na! luna nu-i va lerta.

Adio, scump camarad de arme, îți dăm onorul cu frunțile plecate toți cei ce te-au cunoscut, care te-am iubit și te-am admirat. Țărâna scumpă a patriei noastre te va înălța lângă toți marii bărbați ai săi.

Colonel dr. ing. ILIE GHEORGHE P.S. În momentul când s-a propus a se păstra un moment de reculegere în Parlamentul României, cineva din sală a strigat: "Călăul! Și nu s-a mai păstrat acel moment. Călăul cui? Și cine-l condamnatul, dacă nu tocnal cel ce se află acum în pământ?"

Călăul nu este om, el are lipsă străvezie și mâinile tot timpul asudate. Privirea lui este goală, plină doar de schisme și fantome. Nu are inimă și nici nu trăiește, fiindcă și-a vândut sufletul și sălășlulește dincolo de Neant. Nu are copii și nici camarazi, e ca un pustnic în mulțime, rădăci și rădăciilor, neprimiți și neprimitor.

Călăul nu moare, el este mort dinainte de a se naște. Poartă halne înflorate și cravată spătoare și vorbește strigând tot timpul. Este un lup hămesit, un hoț de suflet, un corb hulis, o rămășiță în loc în pământ.

Răcnește ca și hoțul că nu e el hoț. Răcnește. Să știe. Când poate. Când nu, intrigă. Atât.